

فکس: سجاد صوری / ایران

اوراق و صندوق های ارزی چگونه می تواند رفتار سرمایه گذاری ایرانی ها را تغییر دهد؟

بازاری تازه برای دارایی های زیر بالشت ها

غیررسمی به سازوکارهای شفاف و مولد هدایت کند و رابطه مردم با نظام مالی را وارد دوره ای جدید کند.

نخستین نشانه های تغییر در سیاست ارزی

اعلام تصویب کلیات طرح بازار اوراق و صندوق های ارزی در نشست اخیر هیأت نمایندگان اتاق تهران، نقطه تمایز مهمی با تجربه های پیشین در سیاست گذاری ارزی دارد. سال ها ایده انتشار اوراق ارزی مطرح می شد، اما هیچ گاه به مرحله ای نرسید که بازار سرمایه میزبان ساختارمند آن باشد. طرح های اولیه بانک مرکزی برای انتشار این اوراق به دلیل نبود زیرساخت نهادی، الزام های نظارتی یا امکان مدیریت تعهدات ارزی، به اجرا نرسید یا در میانه راه متوقف شد.

اما اکنون شرایط متفاوت است. بازار سرمایه دوره ای از بلوغ نهادی را پشت سر گذاشته و ابزارهای نوین مالی در سال های اخیر جایگاه پررنگ تری یافته اند.

نیاز پنهان جامعه به ابزار رسمی پوشش ریسک

اقتصاد ایران طی سال های گذشته شاهد شکل گیری رفتارهایی بوده که از جنس سرمایه گذاری نیستند؛ رفتارهایی تدافعی برای

حفظ ارزش دارایی. نگهداری ارز و طلا در خانه، خریدهای پرانگنده در بازار غیررسمی و واکنش های هیجانی به نوسان های مقطعی نرخ ارز نمونه هایی از این روند است. ریشه همه این رفتارها را باید در نبود ابزارهای پوشش ریسک معتبر و قابل نظارت جست وجو کرد؛ ابزاری که بتواند به مردم اجازه دهد بدون ورود به بازارهای غیرشفاف، ارزش سرمایه خود را حفظ کنند.

ایجاد صندوق ها و اوراق ارزی می تواند این خلأ را برطرف کند. در چنین بازاری، سرمایه گذار می تواند دارایی خود را در برابر نوسان ها محافظت کند، بدون آنکه درگیر قیمت های غیرواقعی یا معاملات پرریسک شود. این مدل نه تنها باعث کاهش تقاضای سفته بازانه می شود، بلکه به تدریج حجم ترانکش های بازار غیررسمی را کاهش می دهد و مسیر جریان نقدینگی را به سمت فعالیت های مولد تغییر می دهد.

عبور از مدیریت دستوری به نهادی سازی

مهدی زارع پور، مدیر صندوق های سرمایه گذاری تأمین سرمایه خلیج فارس، در گفت وگو با روزنامه ایران تصویب کلیات این طرح را یکی از مهم ترین نقاط چرخش سیاست ارزی می داند. به گفته او، این طرح بیش از آنکه یک ابزار مالی باشد، بیانگر تغییر رویکرد سیاست گذار است؛ تغییری از مداخله مستقیم در نرخ ها به سمت طراحی ابزارهایی که نیاز سرمایه گذار را به شکل نهادی و قانونمند پاسخ می دهد.

زارع پور براین باور است که اقتصاد ایران سال ها با پدیده انباشت گسترده دارایی های ارزی و طلایی در خانه ها روبه رو بوده است. او این دارایی ها را «سرمایه های خاموش» می نامد که به جای آنکه وارد چرخه تولید شوند، در گوشه ای راکد می مانند و تنها در زمان بی ثباتی ها وارد بازار می شوند. همین رفتار باعث شده بخشی از تقاضای بازار ارز از جنس حفظ ارزش شکل بگیرد نه از جنس تجارت یا سرمایه گذاری. به اعتقاد این کارشناس، طرح ایجاد بازار اوراق و صندوق های ارزی می تواند اولین گام عملی در تبدیل رفتارهای احتیاطی به مشارکت اقتصادی باشد. او می گوید اگر تنها بخش کوچکی از این دارایی ها به ابزارهای نوین مالی منتقل شود، ظرفیت عظیمی برای تأمین مالی پروژه های توسعه ای ایجاد خواهد شد؛ پروژه هایی که بازپرداخت آنها ارزی است و می توانند نقش مهمی در رشد پایدار اقتصادی داشته باشند.

پل اتصال بانک، بیمه و بازار سرمایه

یکی از جنبه های کمتر مورد توجه، پیوندی است که میان سه رکن اصلی نظام مالی ایجاد می کند. زارع پور ساختار این بازار را «پلی میان بانک، بیمه و بازار سرمایه» توصیف می کند. به گفته او، بانک ها می توانند زیرساخت لازم برای نگهداری دارایی پایه و ایجاد حساب های امن را تأمین کنند. صنعت

بیمه می تواند پوشش ریسک انتقال ارز یا نکل را در اختیار بگذارد و بازار سرمایه نیز با شفافیت معاملاتی، قیمت گذاری دقیق و نقدشوندگی، بستر اعتماد عمومی را فراهم کند. این یکپارچگی می تواند منجر به شکل گیری مدلی کامل برای مدیریت ریسک شود؛ مدلی که در آن هر ضلع نقشی مکمل دارد و نتیجه آن کاهش رفتارهای هیجانی، افزایش شفافیت و ورود سرمایه به پروژه های مولد است. زارع پور تأکید می کند که چنین بازاری در بلندمدت می تواند به «سپر دفاعی» اقتصاد در برابر شوک های ارزی تبدیل شود و به مدیریت جریان های مالی کشور نظم بیشتری بخشد.

چالش های پیش رو و ضرورت اعتماد سازی

با آنکه تصویب کلیات طرح، گامی بزرگ به شمار می آید، اما مسیر اجرای آن همچنان نیازمند دقت، انضباط و شفافیت است. کارشناسان هشدار می دهند که هرگونه مداخله غیرضروری یا محدودیت های ناگهانی می تواند اعتماد عمومی را تحت تأثیر قرار دهد. نقش بانک مرکزی در نحوه ورود و نظارت بر این بازار یکی از حساس ترین نقاط است؛ چرا که تعارض میان سیاست پولی و سازوکار بازار می تواند به بی ثباتی منجر شود. از سوی دیگر، نحوه بازپرداخت تعهدات ارزی، الزامات مربوط به نقدشوندگی، کفایت بازار ثانویه و میزان شفافیت از عواملی هستند که می توانند مشارکت مردم را تقویت یا تضعیف کنند. تجربه های گذشته نشان داده هرگاه وعده ها دربراره ابزارهای ارزی با ابهام مواجه شده، اعتماد عمومی آسیب دیده است. بنابراین موفقیت این طرح وابسته به آن است که تمام فعالیت ها با حداکثر شفافیت اجرا و نظارت شود و از هرگونه تصمیم ناگهانی پرهیز گردد.

آغاز فصل تازه ای در حکمرانی ارزی

طرح ایجاد بازار اوراق و صندوق های ارزی، اگر به درستی اجرا شود، می تواند نقطه آغاز تغییرات ساختاری در رفتار ارزی جامعه باشد. این بازار شکاف میان نیاز مردم برای حفظ ارزش دارایی و نیاز اقتصاد برای تأمین مالی پروژه های بزرگ را پرمی کند و امکان می دهد که سرمایه گذار خرد با ابزارهای شفاف و قابل نظارت تصمیم بگیرد، نه تحت تأثیر نوسان های لحظه ای. این طرح همچنین می تواند به تدریج مدل رابطه مردم با دارایی های ارزی را تغییر دهد؛ از یک رابطه مبتنی بر احتیاط و نگرانی، به رابطه ای مبتنی بر اعتماد و مشارکت. در نهایت، موفقیت این مسیر بستگی به نحوه اجرای آن، نقش آفرینی هماهنگ نهادها و مهم تر از همه، سازوکاری دارد که به مردم نشان دهد رفتار عقلانی نه تنها امکان پذیر است بلکه می تواند سودمندتر و مطمئن تر باشد.

اقتصاد ایران طی سال های گذشته شاهد شکل گیری رفتارهایی بوده که از جنس سرمایه گذاری نیستند؛ رفتارهایی تدافعی برای حفظ ارزش دارایی. نگهداری ارز و طلا در خانه، ریشه همه این رفتارها را باید در نبود ابزارهای پوشش ریسک معتبر و قابل نظارت جست وجو کرد.

پیششماره

توسعه

آگهی مزایده عمومی فروش سهام شرکت پتروشیمی تبریز

شماره ۱۴۰۴/۰۲

نوبت دوم

شرکت سرمایه گذاری توسعه پیشرو رفاه پردیس در نظر دارد نسبت به فروش ۴٫۵ درصد از سهام شرکت پتروشیمی تبریز به تعداد ۲۲۴٫۲۵۲٫۴۴۳ سهم به ارزش ۲۲۵٫۰۰۰٫۹۹۳٫۸۱۸ ریال از طریق برگزاری مزایده عمومی به اشخاص حقیقی و حقوقی ذنبصلاح اقدام نماید. متقاضیان خرید سهام مزبور می توانند از تاریخ انتشار این آگهی حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۹/۰۵ با در دست داشتن معرفی نامه کتبی مشتمل بر درج شماره شناسه ملی (اشخاص حقوقی) به همراه کد ملی (اشخاص حقیقی) در ساعات اداری به شرکت سرمایه گذاری توسعه پیشرو رفاه پردیس، به آدرس: تهران، میدان شیخ بهایی، خیابان اوستا، خیابان ده ونگ، ساختمان سینا، پلاک ۳، طبقه ۶ مراجعه و اسناد مزایده را دریافت نمایند (شماره های تماس: ۰۲۱۸۸۶۲۹۰۱۰۰۲۱۸۸۶۲۹۴۸).

شرایط شرکت در مزایده:

۱- ارزش پایه معامله و شرایط پرداخت ثمن معامله به شرح جدول ذیل به اطلاع متقاضیان می رسد.

نام شرکت	پتروشیمی تبریز (سهامی عام)
سرمایه ثبت شده	۴٫۹۸۲٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰
تعداد سهام قابل واگذاری	۲۲۴٫۲۵۲٫۴۴۳
قیمت پایه کل سهام قابل واگذاری	۱۶٫۸۱۸٫۹۳۳٫۲۲۵٫۰۰۰
مبلغ سپرده شرکت در مزایده	۱٫۳۴۵٫۵۱۴٫۶۵۸٫۰۰۰
شرایط واگذاری ^{۱)}	نقد و اقساط به صورت ۸۰ درصد نقد و الباقی اقساط ۳ ماهه طی ۳ سال با نرخ سود ۲۳ درصد سالیانه

^۱ قیمت اعلامی، قیمت پایه بوده و اولویت واگذاری به تر تیب:

۱- با خریدارانی است که متقاضی خرید نقدی بوده و قیمتی بالاتر از قیمت پایه را پیشنهاد نمایند.

۲- با خریدارانی است که حصه نقدی بیشتر و قیمتی بالاتر از قیمت پایه را پیشنهاد نمایند.

۲- سپرده شرکت در مزایده معادل ۱۰ درصد ارزش حصه نقدی ثمن معامله می باشد که می بایستی به صورت وجه نقد واریزی به حساب شماره ۲۹۹۱۳۴۲۰ به نام شرکت سرمایه گذاری توسعه پیشرو رفاه پردیس نزد بانک رفاه کارگران شعبه دادمان یا ضمانت نامه بانکی معتبر، غیر از بانک کارگران با اعتبار سه ماهه به صورت عدالالمطالبه قابل تمدید و بی قید و شرط ارائه گردد. حق فروشنده جهت بررسی، قبول یا رد و درخواست اصلاح متن ضمانت نامه در مهلت محدود، محفوظ و متقاضی مکلف به رعایت آن است.

۳- متقاضیان می بایست پیشنهادات خود را نسبت به کل سهام عرضه شده، حداکثر تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۹/۰۹ به نشانی اعلام شده فوق تحویل و رسید دریافت نمایند. بدیهی است به پیشنهادهائی که بعد از موعد مقرر واصل گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۴- شرکت در مزایده به معنی اطلاع و آگاهی کامل متقاضی نسبت به شرایط شرکت بوده و خریدار با شرکت در مزایده کلیه اختیارات خصوصاً خیار غبن ولو فاحش را از سوی خود سلب و اسقاط می نماید.

۵- چنانچه برنده مزایده ظرف مهلت مقرر از تاریخ ابلاغ توسط مزایده گزار نسبت به امضای قرارداد تدوین شده توسط حوزه حقوقی شرکت و پرداخت بخش نقدی ثمن معامله و ارائه اسناد تضمین اقدام ننماید، هیچ گونه ادعایی نسبت به سپرده شرکت در مزایده نخواهد داشت و مزایده گزار می تواند ضمانت نامه بانکی ارائه شده را به نفع خود ضبط نماید.

۶- پاکت های مزایده در ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۲ در سالن جلسات شرکت سرمایه گذاری توسعه پیشرو رفاه پردیس در آدرس مذکور مفتوح خواهد گردید. حضور پیشنهاد دهندگان یا نماینده قانونی آنان در جلسه با ارائه مدارک شناسایی یا معرفی نامه معتبر، مجاز می باشد. در جلسه مزبور صرفاً خریداران حائز رتبه های اول و دوم معرفی گردیده و برنده نهایی متعاقباً اعلام خواهد شد.

۷- استرداد سپرده شرکت در مزایده برنده دوم (وجه نقد/ضمانت نامه بانکی معتبر- وفق بند ۲) منوط به انعقاد قرارداد و تسویه کامل بخش نقدی ثمن معامله و دریافت اسناد تضمین از برنده اول مزایده می باشد. سپرده شرکت در مزایده سایر مزایده گران پس از برگزاری جلسه مزایده مسترد می گردد.

۸- فروشنده در رد یا قبول هر یک از/ کلیه پیشنهادات واصله مختار است.